

Jyväskylän kaupungin avustustoiminnan yleiset periaatteet

JOHDANTO

Jyväskylän kaupungin avustustoiminnan yleiset periaatteet sisältävät linjaukset myönnettävistä avustuksista, avustamisen edellytyksistä sekä käytännön prosesseihin liittyvistä yleisistä periaatteista, kuten esimerkiksi takaisinperinnästä. Avustustoiminnan yleisten periaatteiden kirjaamisen tavoitteena on lisätä kaupungin avustustoiminnan läpinäkyvyyttä ja varmistaa yhtenäiset toimintatavat kaupungin eri toimialojen myöntämien avustusten käsittelyssä.

Jyväskylän kaupunki pyrkii avustustoiminnassaan enenevässä määrin nykyistä selkeämpään vastavuoroisuuteen. Tämä tarkoittaa, että avustuksen saajan kanssa sovitaan mahdollisimman yksityiskohtaisesti, millaista vaikuttavuutta tai toimintaa avustuksella tulee saada aikaan.

Avustusten myöntäminen perustuu aina harkintaan. Harkinnassa otetaan huomioon avustettavan toiminnan tarkoitus, laajuus, laatu sekä kokonaisvaikuttavuus. Toiminnan vaikuttavuuden arvioinnissa voidaan hyödyntää tarkemmin määriteltyjä kriteereitä tai pisteyttämistä. Avustettavan toiminnan tulee tukea kaupungin perustehtävää ja/tai kaupunkistrategian toteutumista. Talousarviossa ja toimialojen käyttösuunnitelmissa määritellään vuosittain avustuksiin käytettävissä olevat varat.

Avustustoimintaa ohjaavat kansalliset säädökset ja ohjeet. Avustuksia myönnettäessä otetaan huomioon valtioneuvoston päätökset ja avustuksen kilpailuvaikutukset.

Kaupungin avustustoiminnan yleiset periaatteet hyväksyy kaupunginhallitus (hallintosäännön §10). Kaupunginhallitus määrittelee koko kaupunkiorganisaatiolle yhteiset avustusten myöntämisen menettelytavat, joita lautakunnat, elinkeino- ja työllisyysjaosto sekä johtokunnat omalla tehtäväalueellaan toteuttavat ja tarvittaessa tarkentavat.

Hallintosäännön §11 ja §15 mukaan lautakunnat sekä elinkeino- ja työllisyysjaosto päättävät tehtäväalueensa avustusten ja vastaavan luonteisten yhteistyösopimusten periaatteista sekä viranhaltijoiden oikeudesta myöntää avustuksia ja tehdä kyseisiä yhteistyösopimuksia. Konsernihallinnon osalta vastaava toimivalta on kaupunginhallituksella. Liikelaitosten osalta avustusten periaatteista sekä viranhaltijoiden oikeudesta myöntää avustuksia päättävät johtokunnat (§18).

YLEISET KRITEERIT HAKIJALLE JA AVUSTETTAVALLE TOIMINNALLE

Avustusta voidaan pääsääntöisesti myöntää hakijalle, jonka kotipaikka ja toiminta ovat Jyväskylässä. Avustusta voidaan myös perustellusta syystä myöntää toimintaan, josta on suoraa hyötyä Jyväskylän kaupungille, vaikka toimijan kotipaikka tai varsinainen toiminta ei olisikaan Jyväskylässä.

Avustuksen hakijan harjoittama toiminta ei saa olla ristiriidassa kaupungin noudattamien arvojen kanssa. Avustus ei voi kohdentua epäeettisen tai lainvastaisen toiminnan harjoittamiseen. Avustettavan toiminnan on oltava Suomen lakien ja säädösten sekä hyvän tavan mukaista. Avustettavassa toiminnassa tulee korostua yleishyödyllisyys ja avoimuus sekä avustettavan toiminnan tulee edistää kaupunkilaisten hyvinvointia ja/tai kaupungin elinvoimaa. Kaupunki voi asettaa avustuksen käytölle erityisehtoja.

Avustuksen saajan hallinnon ja talouden on oltava voimassa olevien lakien ja säännösten mukaisesti järjestetty. Yhteisön kirjanpito sekä muu avustuksen seuranta tulee laatia siten, että avustuksen käyttöä on mahdollista seurata ja luotettavalla tavalla arvioida.

Avustuksen saaja on vastuussa mahdollisessa alihankintatilanteessa siitä, että myös alihankkija noudattaa tässä ohjeessa määritellyjä menettelyitä.

Mikäli yhteisö, joka saa avustusta tai muuta tukea kaupungilta, osallistuu kaupungin järjestämään tarjouskilpailuun, huomioidaan avustukset tarjousvertailussa julkisista hankinnoista annetun lain säännösten ja muiden oikeusohjeiden mukaisesti. Yhteisön on tarjouksessaan ilmoitettava kaupungilta saamansa avustukset, lainat ja takaukset.

MYÖNNETTÄVÄ AVUSTUS

Pääperiaate on, että kaupunki voi myöntää avustusta samaan tarkoitukseen ainoastaan yhden avustuksen muodossa. Avustusta haettaessa hakijan on ilmoitettava myös muualta kuin Jyväskylän kaupungilta samaan tarkoitukseen saamansa avustukset.

Hakijayhteisöltä edellytetään omarahoitusosuutta tai muuta aktiivista panosta avustuksen kohteena olevan toiminnan toteuttamisessa.

Avustus on käytettävä siihen tarkoitukseen, mihin se on myönnetty. Käyttötarkoituksen muutos aiheuttaa avustuksen takaisinperinnän, mikäli asiasta ei ole etukäteen sovittu kaupungin kanssa. Avustuksen saajan on myös informoitava kaupunkia välittömästi, mikäli saajan kyvyssä toteuttaa avustuksen kohteena oleva toiminta osittain tai kokonaan, tapahtuu muutos.

Avustuksia ei myönnetä takautuvasti.

AVUSTUSTYYPIT

Toiminta-avustukset

Toiminta-avustuksen tarkoitus on edistää Jyväskylän kaupungin strategian mukaista toimintaa. Avustettavan toiminnan tulee tukea tai täydentää kaupungin järjestämiä palveluita ja kuntalaisten hyvinvointia ja/tai kaupungin elinvoimaa. Toiminta-avustus voidaan myöntää vain yhdeltä toimialalta ja yhdestä avustuskategoriasta.

Kohdeavustukset

Kohdeavustus on tarkoitettu kertaluonteisen kohdennetun tapahtuman, toiminnan, projektin tai hankkeen avustamiseen.

Kumppanuussopimukset

Kumppanuussopimuksin voidaan tukea yhteisöjä, joiden kanssa kaupunki toteuttaa pitkäjänteisestä yhteistyötä tai joiden perustamisessa tai sijoittumisessa Jyväskylään kaupunki on ollut mukana. Sopimukset ja niiden tarkempi sisältö neuvotellaan tapauskohtaisesti.

Lisäksi kaupunki voi myöntää tukea tai avustuksen kaltaisia korvauksia esimerkiksi myöntämällä työnantajille kesäseteleitä nuorten työllistämiseksi tai yritysseteleitä yritysten kasvun ja kehittämisen edistämiseksi. Kaupungin elinvoimaa ja vetovoimaisuutta vahvistetaan yhteistyössä useiden eri toimijoiden kanssa solmittavin yhteistyö- ja markkinointisopimuksin.

TOIMINTA- JA KOHDEAVUSTUSTEN HAKUMENETTELY, HAKEMUSTEN KÄSITTELY JA PÄÄTÖKSENTEKO

Kaupungin toiminta- ja kohdeavustusten hakuohjeet ja -ajat julkaistaan kaupungin nettisivuilla. Hakuajankohdat vaihtelevat eri avustuksissa. Avustusta voidaan hakea joko määrätyn hakuajan puitteissa tai jatkuvana läpi vuoden.

Avustushakemuksen tulee sisältää hakuohjeissa määritellyt tiedot, jotta hakemus voidaan ottaa käsittelyyn. Avustuksen myöntäjä voi pyytää hakijaa täydentämään hakemusta hakuajan jälkeen. Vaaditut lisätiedot tulee toimittaa määritettyyn ajankohtaan mennessä.

Asiakirjojen julkisuus määräytyy viranomaistoiminnan julkisuudesta annetun lain mukaan. Avustushakemus tulee julkiseksi, kun kaupunki on sen saanut, jollei asiakirjan julkisuudesta tai salassapidosta taikka muusta tietojen saantia koskevasta rajoituksesta muuta säädetä.

Hakemusten käsittelyssä ja päätöksenteossa tulee arvioida avustuksen käsittelijän esteellisyys. Kaupungin viranhaltija tai työntekijä ei saa valmistella tai päättää avustusasiasiaa, jossa hän on esteellinen, vaan asia on ohjattava toiselle käsittelijälle. Esteellisyydestä säädetään kuntalain 97 §:ssä ja hallintolain 27–30 §:ssä.

Päätöksen avustuksesta tekee toimielin tai viranhaltija, jolla on hallintosäännön tai toimialan/liikelaitoksen toimintasäännön mukainen toimivalta avustuspäätöksiin. Toimivalta voi olla erilainen eri avustuksissa.

Avustuspäätöksessä määrätään avustuksen käyttötarkoituksesta sekä käytön ja valvonnan ehdoista. Päätökseen kirjataan myös muut tarpeelliset erityisehdot.

Kaikille avustusta hakeneille on toimitettava avustuspäätös tiedoksi. Tiedoksiannossa tulee olla muutoksenhakuohjeet. Toimielimen tai viranhaltijan avustuspäätökseen tyytymätön voi hakea päätökseen muutosta siten kuin kuntalaissa säädetään.

AVUSTUSTEN MAKSAMINEN

Edellytyksenä avustusten maksamiselle on, ettei avustuksen saajalle aiemmin myönnettyjen avustusten käytössä tai niistä raportoinnissa ole ilmennyt epäselvyyksiä. Lisäksi avustuksen hakijan on toimitettava avustuksen myöntäjälle hyväksyttävä selvitys mahdollisesta edellisen vuoden tai sitä aiemman avustuksen käytöstä.

Avustus voidaan maksaa avustuspäätöksen saatua lainvoiman. Poikkeustapauksissa avustukset voidaan maksaa ennen päätöksen lainvoimaisuutta toimivaltaisen viranomaisen päätöksellä. Avustuksen saaja sitoutuu palauttamaan maksetun ennakkoavustuksen, mikäli avustuksensaannin edellytykset eivät täyty. Avustukset voidaan jakaa useammassa erässä maksettaviksi harkinnanvaraisesti.

Avustus voidaan myöntää myös muutoin kuin rahamääräisenä, esimerkiksi antamalla tiloja vastikkeetta käyttöön. Avustuspäätökseen kirjataan tällöin missä muodossa avustus annetaan.

Mikäli avustuksen saaja on velkaa kaupungille, voidaan avustuksesta vähentää perimiskelpoinen saatava.

Myönnettyistä avustuksista on pidettävä ajantasaista rekisteriä ja tämän tiedon tulee olla avustuksia myöntävien toimielinten ja viranhaltijoiden käytettävissä heidän päätöksentekonsa tukena.

SEURANTA JA VALVONTA

Avustuksen myöntävä toimielin tai viranhaltija valvoo myönnetyn avustuksen käyttöä ja avustuskriteerien toteutumista. Valvonnan tarkoituksena on varmentaa, että avustusta on käytetty siihen tarkoitukseen, johon se on myönnetty. Valvonnalla ja seurannalla varmennetaan myös avustukseen mahdollisesti liittyvän vastikkeellisuuden toteutuminen.

Avustus on käytettävä sen kalenterivuoden aikana, jolle avustus on myönnetty, ellei avustuksen myöntäjä ole muuta päättänyt.

Avustuskauden päättyessä tai avustuskohteen toteuduttua avustuksen saajan tulee toimittaa kaupungille selvitys mihin ja miten varat on käytetty, mitä avustuksella on saavutettu ja miten avustukselle käytölle asetetut tavoitteet ovat täyttyneet.

Avustuksen käytön toteutumista seurataan avustuspäätökseen kirjatun mukaisesti. Kaupungilla on oikeus tarvittaessa tarkastuttaa avustuksen saaneen toimijan kirjanpito ja toiminta.

Avustuspäätöksen lisäksi laajuudeltaan, sisällöltään sekä tavoitteeltaan merkittävistä avustuksista on tarpeellista tehdä sopimus avustuksen saajan kanssa. Sopimukset tehdään kaupungin edun turvaamiseksi ja sovitun palvelun sisällön määrittelemiseksi sekä laadun varmentamiseksi.

AVUSTUKSEN TAKAISINPERINTÄ

Maksetut avustukset voidaan periä takaisin, mikäli

- avustusta ei ole käytetty kyseessä olevan avustuskauden aikana, eikä asiasta ole erikseen sovittu avustuksen myöntäjän kanssa
- kaupunki ei saa avustuksen saajalta pyytämäänsä asiakirjoja ja/tai selvityksiä
- annetun avustuksen ehdot eivät toteudu
- avustuksen hakija on antanut virheellisiä tai harhaanjohtavia tietoja
- avustettava kohde, tapahtuma tai hanke ei toteudu tai se poikkeaa oleellisesti alkuperäisestä
- toiminta ei vastaa avustuspäätöksessä tai -hakemuksessa kuvattua.

Lisäksi noudatetaan, mitä säädetään hallintolain 8 luvussa päätöksessä olevan virheen korjaamisesta.

Jos on aihetta epäillä avustuksen takaisinperintään johtavan asian toteutuvan, tulee avustuksen myöntäneen tai sen käyttöä valvovan ryhtyä toimenpiteisiin tilanteen selvittämiseksi ja päätöksen korjaamiseksi. Myös avustuksen saaja on velvollinen ilmoittamaan havaitsemistaan seikoista, jotka voivat johtaa avustuksen takaisinperintään.

Avustuksen myöntänyt toimielin tai viranhaltija on toimivaltainen päättämään avustuksen takaisinperinnästä. Avustuksen takaisinperinnän tarkemmista menettelyistä sovitaan tapauskohtaisesti ottaen huomioon avustuksen määrä. Avustuksen maksatus voidaan keskeyttää asian selvittämisen ajaksi. Avustuksen määrää on myös joissain tapauksissa mahdollista pienentää.